

مطالعه تاثیر غلظت هورمون هادر ریز ازدیادی رز مینیاتوری (*Rosa chinensis* Jacq. "minima")

در محیط کشت MS

حمید زامیاد^۱، مطهره سروری^۱، نوید یزدانی^۱، محمد فرشباغ^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد اصلاح نباتات دانشگاه تربیت مدرس

۲- دانشجو کارشناسی ارشد باغبانی دانشگاه تربیت مدرس

چکیده: غالباً ریز ازدیادی رز مینیاتوری (*Rosa chinensis* Jacq. "minima") در محیطهای جامد صورت می گیرد. یکی از محیطهای مرسوم تجاری که می تواند کاربردهای زیادی در صنعت رز مینیاتوری داشته باشد محیط MS است. غلظت هورمونها در محیط روی تکثیر نوساقهها و ریشهزایی آنها بسیار مؤثرند. در این آزمایش به منظور مطالعه تکثیر نوساقهها از سطوح مختلف BAP(0,8، 16 و ۲۴ میکرومول بر لیتر) در مقابل سطح ثابت از هورمون NAA(07/0 میکرومول بر لیتر) استفاده شده است. آزمایش در غالب طرح بلوکهای کامل تصادفی و با ۲۰ تکرار اجرا شده و سپس ریشهزایی نوساقههای منتخب مورد آزمایش واقع شده است. برای ریشهزایی از سطوح مختلف هورمون NAA(1/0، 4/0، 7/0 و ۱ میکرومول بر لیتر) در مقابل سطح ثابت BAP(2 میکرومول بر لیتر) استفاده شد و آزمایش در غالب طرح بلوکهای کامل تصادفی با ۱۰ تکرار اجرا گردید. در تکثیر نوساقهها پارامترهایی مانند میزان تکثیر، وزن تر و وزن خشک و برای مقایسه ریشهزایی پارامترهایی چون تعداد ریشه، طول ریشه و حجم ریشه مورد اندازه گیری واقع گردید. نتایج حاصله نشان می دهد که میزان کثیر نوساقهها در غلظتهای بالاتر (16 BAP و ۲۴ میکرومول بر لیتر) نسبت به غلظتهای پایین تر (۰ و ۸ میکرومول بر لیتر) بیشتر است، اما نوساقههای تکثیر شده در غلظت ۸ میکرومول بر لیتر از BAP وزن تر و خشک بیشتری از نوساقههای تکثیر شده در غلظتهای بالای این هورمون دارند. این نوساقهها پس از چهار هفته واکشت به محیط ریشهزایی برده شدند. نتایج حاصل از این آزمایش نشان می دهد که ریشه ای تولیدی در غلظت پایین NAA(4/0 میکرومول بر لیتر) طول بیشتری دارند، اما تعداد و قطر ریشهها در غلظتهای بالاتر (۰/۷ میکرومول بر لیتر) بیشتر است. همچنین در طول این آزمایش پدیده شیشه ای شدن به ندرت روی داد (در دو مورد به صورت جزئی)، اما در چند مورد بدشکلی ریشه مشاهده شد که احتمالاً مربوط به وجود آگار در محیط است.

واژه های کلیدی: رز مینیاتوری (*Rosa chinensis* Jacq. "minima")، BAP، NAA.